

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201022
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722201022.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Bratislava, Mlynská dolina, IČO: 47 232 480, proti žalovanej: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, v spore o zaplatenie 304,40 eura s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 20Csp/27/2022-22 zo dňa 20.09.2022 takto

rozhodol:

I. Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 139 eur, v tejto časti rozsudok vo výroku I. zrušuje a konanie zastavuje.

II. V prevyšujúcej časti zrušuje rozsudok a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol nasledovne

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 304,40 eur a náklady poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 1,85 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania vo rozsahu 100%, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.“

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Povinnosť žalovanej platiť úhrady za služby poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti vysielania a televízneho vysielania vznikol tak, že žalovaná je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny. V konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, aby žalovaná pri uzatváraní zmluvy o dodávke elektriny konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda vystupovala ako spotrebiteľ. Ak je teda zmluva o dodávke elektriny spotrebiteľskou zmluvou tak aj právny vzťah, ktorý z neho vyplýva, teda povinnosť platiť úhrady za služby, je spotrebiteľským právnym vzťahom. Žalobca žiadal o úhradu platieb za obdobie od 1.10.2016 - 30.11.2021. Predmetom sporu je nárok žalobcu vyplývajúci priamo zo Zákona o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Z ustanovenia § 10 ods. 5 tohto zákona vyplýva, že žalobca je povinný uplatniť nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty a poštové sadzby na súde. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná neuhradila úhrady za služby verejnosti v rozhodnom období, čo predstavuje žalovanú sumu. Vzhľadom k tomu, že žalobcovi vznikli náklady v súvislosti s doručením výzvy žalovanej na úhradu, súd mu priznal tiež náklady spojené s uplatnením pohľadávky pozostávajúce z poštovného vo výške 1,85 eur. Z týchto dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Uviedla, že splácala dlžnú čiastku po určitých čiastkách na účet uvedený žalobcom vo výške takmer 1/3 dlžnej sumy. Poukázala na to, že v minulom liste uviedla, že je na čiastočnom invalidnom dôchodku. Týmto podaním odvolaním žiadala žalovaná aj pozastavenie úhrady trov konania.

5. Dňa 03.03.2023 žalobca oznámil prvoinštančnému súdu, že čiastočne berie späť svoju žalobu v rozsahu 139 eur. Uviedol, že po tomto čiastočnom späťvzati sa žalobca domáha zaplatenia istiny vo výške 148,40 eura (za obdobie od 04/2018 do 11/2021), pokuty vo výške 17 eur, poštových sadziieb spojených s vymáhaním vo výške 1,85 eura a náhrady trov konania. Žalobca uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalovaná k svojim platbám nestanovila obdobie, za ktoré uhrádzala pohľadávku, tieto platby tak boli započítané na predpisy najskôr splatné. V tejto súvislosti poukázal na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Brne sp. zn. 16Co/579/87 zo dňa 04.02.1988, podľa ktorého ak dlžník neuvedie pri plnení dlhu, ktorý z viacerých dlhov chce plniť, uhradí sa dlh najskôr splatný, aj keď by mohol byť premlčaný.

6. Vo vyjadrení k uvedenému podaniu žalovaná uviedla, že na základe telefonického rozhovoru a následné odoslania mailu na právne oddelenie uhradí dlžnú čiastku 204 eur podľa splátkového kalendára. Uviedla, že platby v čiastkových sumách uhrádzala od júna 2022 (v celkovej čiastke 199 eur).

7. Odvolací súd vyzval žalovanú výzvou zo dňa 14.02.2024, aby sa v lehote 10 dní vyjadrila, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby s tým, že ak sa v stanovenej lehote nevyjadrí, bude mať odvolací súd za to, že s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasí. Výzva bola doručená žalovanej dňa 19.02.2024. Žalovaná sa k uvedenej výzve vyjadrila podaním z 23.02.2024, v ktorom uviedla, že žiada o zastavenie čiastočného späťvzatia žaloby z dôvodu, ktorý jej zhoršuje platenie zostávajúcej dlžnej čiastky, t.j. z dôvodu poberania čiastočného invalidného dôchodku.

8. Podľa § 370 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudla právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

9. Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

10. Podľa § 370 ods. 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

11. Odvolací súd skúmal procesnú situáciu, ktorá nastala po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie a podaní odvolania a zistil, že žalobca vzal svoju žalobu späť v časti o zaplatenie 139 eur po tom, čo súd prvej inštancie rozhodol vo veci, ale jeho rozhodnutie nebolo zatiaľ právoplatné s ohľadom na suspenzívny účinok odvolania žalovanej (§ 367 ods. 1 CSP). Žalovaná vo svojom vyjadrení nesúhlas so späťvzatím žaloby nevyjadrila.

12. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 139 eur, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti a konanie zastavil.

13. Predmetom konania tak zostala istina v časti 148,40 eura, zmluvná pokuta 17 eur a poštové sadzby spojené s vymáhaním vo výške 1,85 eura.

14. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. V prejednávanej veci nebolo spornou skutočnosťou, že na spor strán sa vzťahujú ustanovenia Civilného sporového poriadku o spotrebiteľských sporoch, podľa ktorých je takým sporom spor medzi

dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o spotrebiteľskej povahe predmetnej veci, avšak za nesprávny považuje postup súdu, ktorý nepriznal žalovanej ex offio ochranu, vrátane ochrany pred negatívnymi následkami plynutia času. Javí sa, že žalobca odkladaním uplatnenia nároku privodil oslabenie vlastného práva.

17. Novela Občianskeho zákonníka prevedená zákonom č. 343/2018 Z.z. zaviedla s účinnosťou od 05.12.2018 nemožnosť vymáhania a zabezpečenia premlčaných spotrebiteľských nárokov v ust. § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na úhrady za obdobie od 01.10.2016 do 30.11.2021. Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 07.04.2022, javí sa, že sú tak premlčané v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka všetky predpísané úhrady splatné viac ako tri roky pred 07.04.2022, tzn. pred 07.04.2019. Žalobca by tak nemal nárok na úhrady splatné pred 07.04.2019.

19. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu o započítaní platieb žalovanej na tie skôr splatné predpisy úhrad, keď poukázal na rozsudok Krajského súdu v Brne sp. zn. 16Co/579/87 zo dňa 04.12.1988, podľa ktorého ak dlžník neuvedie pri plnení dlhu, ktorý z viacerých dlhov chce splniť, uhradí sa dlh najskôr splatný, aj keď by mohol byť premlčaný. Uvedený súd vychádzal z ustanovenie § 73 Občianskeho zákonníka, ktoré dnes už nie je platné a účinné, a znelo takto: „Ak má tomu istému veriteľovi dlžník splniť niekoľko dlhov a plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých, je vyrovnaný dlh, o ktorom dlžník pri plnení vyhlási, že ho chce splniť; inak sa plnením uhradí dlh najskôr zročný, a to najprv jeho príslušenstvo.“ Uvedené ustanovenie bolo zrušené zákonom č. 509/1991 Zb., účinným od 1.1.1992, teda ešte pred vznikom právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou.

20. Vzhľadom k uvedenému napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v prevyšujúcej časti s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Úlohou prvoinstančného súdu bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby v rozsahu zrušujúceho výroku II. a vysporiadať sa ex offio s premlčaním žalobou uplatneného nároku vo vyššie uvedených intenciách. Súd prvej inštancie bude postupovať v súlade s naplnením ústavného princípu ochrany slabšej zmluvnej strany. V nadväznosti na to opätovne posúdi žalobcom uplatnený nárok - následne vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodni. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).